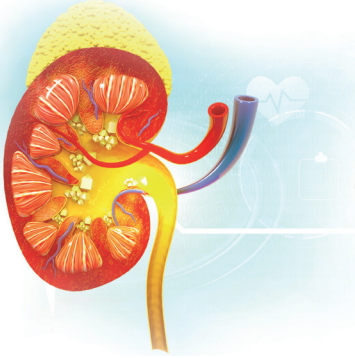

BÖLÜM 11

ALT ÜRİNER SİSTEM TAŞLARINDA TANI VE TEDAVİ

Mustafa KARAASLAN¹

GİRİŞ

Mesane ve üretra taşları, alt üriner sistem taşlarının iki yaygın türüdür. Mesane taşı, ilk kez MÖ 5.yy.da Mısır'daki mumyalarda tespit edilmiş olup Hipokrat'ın bu hastalıktan bahsettiğinden beri bilinmektedir. Türkiye'de ise Orta Çağ'a kadar uzanan Amasya Oluz Höyük'te bir kadın iskeletinde antik bir mesane taşı vakası tanımlanmıştır (1, 2). Mesane taşları tüm üriner trakt taşlarının yaklaşık %5'ini oluşturmaktadır ve gelişmiş ülkelerde taşa bağlı ölümlerin %8'inden sorumludur. Erkeklerde daha sık görülmekle birlikte gelişmekte olan ülkelerde görülme sıklığı daha fazladır. Endemik olmayan bölgelerde genellikle yetişkinlerde ve diğer hastalıklara sekonder görülür. Endemik bölgelerde ise genellikle çocuklarda ve primer olarak karşımıza çıkar (3,4). Mesane taşı etiyojisi multifaktöriyeldir. Mesane taşları primer, sekonder ve migrasyon taşlar olmak üzere üç sınıfa ayrılır (5).

Primer veya endemik taşlar genellikle belirli coğrafi bölgelerde, çocuklarda daha sık gözlenir. Diğer ürolojik patolojilerle birlikteliği yoktur. Etiyojisinde yetersiz hidrasyona bağlı azalmış idrar üretimi, düşük idrar pH'ı, düşük idrar fosfat seviyeleri, hayvansal gıdalardan yoksun diyet, aşırı oksalat tüketimi ve çoklu vitamin eksikliği gibi sebepler sayılabilir (3,5).

¹ Uzm. Dr., Bingöl Devlet Hastanesi, Üroloji Kliniği, mustafakaraaslan23@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Cicione A, C DEN, Manno S, et al. Bladder stone management: an update. *Minerva Urol Nefrol*, 2018; 70(1): 53-65. doi: 10.23736/s0393-2249.17.02972-1
2. Özdemir K, Akyol A, and Erdal Y. A case of ancient bladder stones from Oluz Höyük, Amasya, Turkey. *International Journal of Osteoarchaeology*, 2015; 25(6): 827-837. doi: <https://doi.org/10.1002/oa.2349>
3. Partin AW, Wein AJ, Kavoussi LR, et al., *Campbell Walsh Wein Urology, E-Book*. 2020: Elsevier Health Sciences.
4. Türk C. *Neisius A, Petřík A et al. Urolithiasis*. in *EAU Guidelines. Edn. presented at the EAU Annual Congress Milan*. 2021.
5. Philippou P, Moraitis K, Masood J, et al. The management of bladder lithiasis in the modern era of endourology. *Urology*, 2012; 79(5): 980-6. doi: 10.1016/j.urology.2011.09.014
6. Jung JH, Park J, Kim WT, et al. The association of benign prostatic hyperplasia with lower urinary tract stones in adult men: A retrospective multicenter study. *Asian J Urol*, 2018; 5(2): 118-121. doi: 10.1016/j.ajur.2017.06.008
7. Linsenmeyer MA and Linsenmeyer TA. Accuracy of bladder stone detection using abdominal x-ray after spinal cord injury. *J Spinal Cord Med*, 2004; 27(5): 438-42. doi: 10.1080/10790268.2004.11752234
8. Yoshida T, Kinoshita H, Nakamoto T, et al. Conservative Treatment for Benign Prostatic Hyperplasia in Patients With Bladder Stones. *Urology*, 2015; 86(3): 450-3. doi: 10.1016/j.urology.2015.04.022
9. Deswanto IA, Basukarno A, Birowo P, et al. Management of bladder stones: the move towards non-invasive treatment. *Medical Journal of Indonesia*, 2017; 26(2): 128-33. doi:<https://doi.org/10.1016/j.urology.2015.04.022>
10. Donaldson JF, Ruhayel Y, Skolarikos A, et al. Treatment of Bladder Stones in Adults and Children: A Systematic Review and Meta-analysis on Behalf of the European Association of Urology Urolithiasis Guideline Panel. *Eur Urol*, 2019; 76(3): 352-367. doi: 10.1016/j.eururo.2019.06.018
11. Bansal A, Kumar M, Sankhwar S, et al. Prospective randomized comparison of three endoscopic modalities used in treatment of bladder stones. *Urologia*, 2016; 83(2): 87-92. doi: 10.5301/uro.5000171
12. Ali AI, Fathelbab TK, Abdelhamid AM, et al. Transurethral Pneumatic Cystolithotripsy: A Novel Approach. *J Endourol*, 2016; 30(6): 671-3. doi: 10.1089/end.2015.0862
13. Jang JY, Ko YH, Song PH, et al. Comparison of three different endoscopic approaches in the treatment of bladder calculi. *Yeungnam Univ J Med*, 2019; 36(1): 16-19. doi: 10.12701/yujm.2019.00045
14. Childs MA, Mynderse LA, Rangel LJ, et al. Pathogenesis of bladder calculi in the presence of urinary stasis. *J Urol*, 2013; 189(4): 1347-51. doi: 10.1016/j.juro.2012.11.079

15. Seth JH, Promponas J, Hadjipavlou M, et al. Urolithiasis following urinary diversion. *Urolithiasis*, 2016; 44(5): 383-8. doi: 10.1007/s00240-016-0880-y
16. Breda A, Mossanen M, Leppert J, et al. Percutaneous cystolithotomy for calculi in reconstructed bladders: initial UCLA experience. *J Urol*, 2010; 183(5): 1989-93. doi: 10.1016/j.juro.2010.01.033
17. Hansen RB, Biering-Sørensen F, and Kristensen JK. Urinary calculi following traumatic spinal cord injury. *Scand J Urol Nephrol*, 2007; 41(2): 115-9. doi: 10.1080/00365590600991383
18. Bartel P, Krebs J, Wöllner J, et al. Bladder stones in patients with spinal cord injury: a long-term study. *Spinal Cord*, 2014; 52(4): 295-7. doi: 10.1038/sc.2014.1